

Поточний статус проектів Індустрії 4.0

В грудні 2018 вийшов офіційний реліз проекту [Національної стратегії Індустрії 4.0](#). А в січні 2019 АППАУ, звідки походить ця розробка, вирішила самостійно підтримати майже половину проектів портфелю 4.0. Це рішення було базовано на припущенні, що ймовірність фінансування всіх 14 проектів сумою в 25 млн гривень з боку держави близька до нуля. Інша причина полягає в тому, що частина проектів вже виконувалась силами асоціації, інша - назрівала. Тим не менше, відповідальність за портфель проектів національного рівня, навіть частковий – зобов'язує. 1-ше півріччя повністю підтвердило, що це рішення було вірним – уряд й досі «не побачив» цієї стратегії, як власного пріоритету економічного та промислового розвитку.

Отже, де ми зараз в реалізації цих проектів?

Поточний стан проектів

Поточний стан проектів в портфелі відображений на рис. 1

З цього огляду слідує, що

1. Є значний прогрес (трикутнички в зеленому) –

- **Дорожні карти та інноваційні конкурси:** 1 міні-проект виконаний ([пропозиція УЗ](#)), 1 великий – запущений ([АгріФуд](#)), 1 також масштабний (Меблева промисловість) – з донорською підтримкою планується на осінь
- **Новий лендскейп 4.0** – дослідження виконане в квітні-травні (огляд [тут](#)), повний аналітичний звіт очікується 11 липня, а івент-презентація – вже спланована [на 18 липня](#)
- **Розвиток Центрів 4.0** – йдемо по плану, відкрили в [квітні в КПІ](#), ще 2 планується на осінь
- **Стандарти** – запускаємо в липні 1-ий великий, грантовий проект по всім 5 стандартам ТК 185
- **Інтеграція в програми ЄС** – чимало невеличких зрушень (див. Додаток 1), але разом й в акумульованому вигляді це дає серйозний поштовх вперед.
- не планували - але несподівано для нас вийшов **новий успішний проект - платформа [#Industry4Ukraine](#)**. До цього варто додати, що наша стратегія вже входить в програми кількох політичних партій, зокрема, великий інтерес до неї вже проявили партія «Слуга народу» та «Батьківщина».

Деталі по ключовим 7 проектам по яким є прогрес, відображені в табл. 1

2. В процесі (помаранчеві трикутнички)

- **Аудит екосистем** – виконується в рамках проектів дорожніх карт
- **Залучення фондів** – є за 1-ше півріччя тільки 1 партнерський проект (АЕІ), очікували значно більше, але все переноситься на 2-е півріччя
- **Експортний потенціал** – буде розгортання та масштабування лендскейпу 4.0, плюс є непогані напрацювання в рамках нової Експортної стратегії ІТ.

АППАУ

Рис. 1 Портфель проектв Індустрії 4.0

3. «Безуспішні спроби» (червоні)

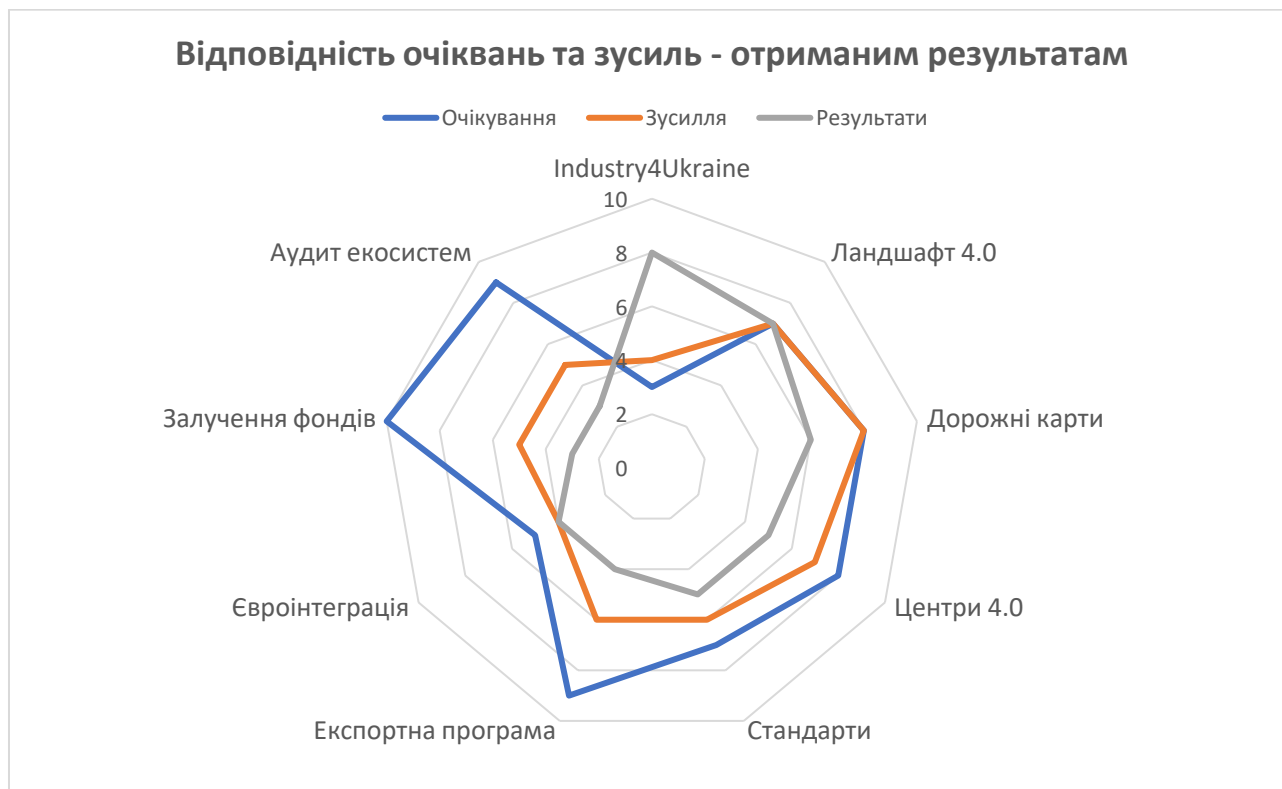
Де-факто, це все, де є «зав'язки» на урядові структури. Проблеми лідерства та відповідальності на вищих щаблях влади дійсно критичні. Чому й нова платформа Industry4Ukraine виглядає наразі дуже актуально – потрібна в рази більша консолідація зусиль, щоб вивести питання Індустрії 4.0 в топ-пріоритету наступного уряду.

4. «Не починали»

Ці проекти (Оборона та безпека) не планували – згідно рішення Зборів 17 січня, це поки не в пріоритеті, в АППАУ немає на це ресурсів.

Рівень ефективності по проектам

Ще одна діаграма відображає рівень прогресу по 9 проектам в категоріях 1 та 2 більш детально, й згідно оцінкам виконавчої дирекції АППАУ

Трійка найбільш ефективних проектів

1. **Industry4Ukraine** – єдиний міні-проект, що перевищив очікування. Це пояснюється гарним рівнем співпраці та мобілізацією цілого ряду партнерів (деталі – див. в [звіті по бізнес-форуму](#))
2. **Ландшафт 4.0 та відповідний аналітичний огляд** – результат 4 місячних зусиль нашої виконавчої дирекції.
3. **Галузеві дорожні карти** – хоча проект по Харчовій та переробній ще тільки розгортається, група з 8 кращих експертів, цілий ряд інтеграторів, перші залучені спонсори – все разом це не викликає сумнівів, що в нас все вийде.

Найнижчі результати є у залученні фондів (донорські програми), в спробах перезапуску експортних програм та в проекті аудиту екосистем.

Переваги для членів асоціації

Час та зусилля, який витрачає виконавча дирекція Асоціації на ті, чи інші проекти повинні мати додану цінність для членів АППАУ. Важливо зазначити також, що ця цінність в більшості випадків оцінюється членами асоціації в **короткостроковому періоді**. Тобто, якщо конкретний новий член АППАУ за рік членства не побачив ніяких результатів для свого бізнесу, в нього виникає питання про доцільність перебування в асоціації.

В цьому контексті, переваги в короткостроковому періоді (1 рік) та довгостроковому (3-5 років) виглядають наступним чином

АППАУ

		Можливі переваги	Конвертація в б-результати в коротко-строковому періоді	Конвертація в б-результати в довго-строковому періоді
1	Дорожні карти	ріст попиту від замовників , збільшення інвестицій на цільових ринках; популяризація наших інноваторів	9	8
2	Ландшафт 4.0	підготовка до експорту; привернення уваги донорів та інвесторів; позиціонування постачальників прод. та рішень	8	7
3	Експортна програма	вихід на нові ринки, прискорення розвитку, ріст інновацій	7	8
4	Industry4Ukraine	визнання та імідж АППАУ, доступ до інших пром. асоціацій, доступ до впливових політиків, вплив на всі проекти стратегії	5	9
5	Стандарти	Ріст якості тех. політик та загальної виробн. культури. Ріст попиту на сучасні рішення та продукти. Просування інноваторів.	5	6
6	Залучення фондів	прискорення реалізації всіх проектів по розвитку	5	10
7	Центри 4.0	ріст попиту від замовників, їх культури, надання нових сервісів всьому ринку - ріст проф. навичок, утримання - ріст талантів	4	8
8	Євроінтеграція	доступ до нових партнерів, ринків, фондів	4	10
9	Аудит екосистем	збільшення інноваційного потенціалу екосистем - нові можливості для інноваційного розвитку	3	7

Найбільш цікавими наразі виглядають 3 проекти, які можуть швидко давати комерційні результати – **Дорожні карти, Ландшафт 4.0** (з розгортанням до повноцінного маркетплейсу), **Експортна програма**.

Найменш цікавими для членів АППАУ в короткостроковому періоді є проекти як Аудит інноваційної екосистеми, Євроінтеграція та, на жаль, Центри 4.0. Все це – довгострокова інвестиція з поки незрозумілими результатами, ресурсів на які дуже мало.

Головні висновки по 1-му півріччі

1. Щодо статусу та визнання проектів стратегії 4.0, ми маємо дещо дивну ситуацію: силами одної бізнес-асоціації та окремих партнерів в області промислових хайтек вже триває реалізація окремих проектів національного рівня. Але сам уряд при цьому робить вигляд, що нічого не відбувається. Нуль рішень, нуль підтримки, нуль ініціатив. В державі не затверджена жодна з дотичних до І4-0 стратегій – промислова, інноваційна, експортна, кластерна, немає відповідних регіональних програм. Звісно, довго тривати це так не може – й з врахуванням, що національний рух 4.0 як низова ініціатива бізнесу почався ще в 2016 році, а також те, що МЕРТ офіційно декларує підтримку Digital Agenda Ukraine, частиною якого ми є з 2017 року.
2. Брак ресурсів та фінансування асоціації залишається найбільш критичним елементом. Робота по залученню фінансування велась з 3-ма донорами. Поки що вдалось залучити ресурси тільки під 1 проект – очікується підтвердження по проекту стандартизації.
3. Асоціація, наші члени та їх підтримка є головним активом та ресурсом, завдяки яким виконується більшість вказаних проектів. Вагому підтримку також виявляє група Смарт-індустріалізації, - зокрема, в проекті Industry4Ukraine. Також допомогу надав фонд «Відродження» та Агенція Європейських Інновацій – за ними фінансування заходів проекту «Адвокація проєвропейських змін в національній інноваційній політиці». Але в рази більший вклад в тому, що завдяки цьому проекту ми вийшли на ідею платформи Industry4Ukraine.
4. Водночас, цей проект ще раз підтвердив, що залучення урядових структур до питань розвитку промислових хайтек є вкрай важким завданням. В черговий раз ми побачили брак політичної волі та лідерства на вищих шаблях міністерств – більшість з стратегічних ключових питань розвитку, що вказані в стратегії 4.0, важливі питання вищевказаних проектів – **просто немає з ким обговорювати**.
5. З точки зору інтересів АППАУ та зусиль виконавчої дирекції на реалізацію важливих, довгострокових проектів, найбільш стратегічні проекти знаходяться в зоні ризику. Якщо державні установи «не прокинуться» й не будуть допомагати, ряд проектів прийдеться згортати.

Пріоритети на 2-ге півріччя

Забезпечення ресурсом головних проектів, що розгортаються, є ключовим пріоритетом для виконавчої дирекції на 2-ге півріччя.

По кожному з головних проектів – Стандартизація, Дорожні карти, Ландшафт 4.0, Торгова місія, Центри 4.0 тощо – є свій детальний план дій. Для повномасштабного приведення їх в дію, бракує тільки одного – фінансування. Наразі вони виконуються тільки в рамках тих ресурсів та бюджетів, які доступні (деталі – див. Додаток 1).

В кільком проектах ми надіємось отримати його в липні-серпні. По іншим, питання відкриті й ми робимо окремі активності по мірі сил або спільнокоштом. Ситуацію по окремих проектах та напрямам виконавча дирекція готова коментувати робочому порядку.

Більше інформації по пріоритетах кожного з проектів – див Додатку 1.

Додаток 1. Пріоритетні напрями діяльності та проекти на 2019 рік

	Головні напрями	Короткий опис проекту	Головні активності в 1-ому півріччі по виконанню цілей проекту	Оцінка поточного статусу	Корегування до плану дій
1	Аудит інноваційних екосистем пром. хайтек (вкл – Університет, R&D центри, парки, НДІ)	Дослідження по стану інфраструктури промислових хайтек. Метою є визначити поточний стан, головні активи, конкурентоспроможність, та можливості щодо розвитку І4-0.	<p>1) Проведено опитування учасників ринку в рамках «Ландшафту 4.0». В травні вийшла 2-га версія. В липні очікуємо вихід повного гайду.</p> <p>2) В клубі Strategist 4.0 вироблена модель інноваційної екосистеми. Вона вже використовується як чек-лист для системного аналізу по галузям та секторам.</p> <p>3) проведено 5+ нарад з МОН та ДП- УкрІНТЕІ щодо пошуку можливого фінансування проекту.</p> <p>4) Спроби залучити Центри 4.0 до обліку на рівні регіональних екосистем.</p> <p>5) кілька спроб залучення донорів до проекту дорожніх карт, де цей аудит інтегрований на галузевому рівні</p>	<p>Успішним можна вважати тільки п.1) та 2). Частковий аналіз інфраструктури приведений в новому гайді Ландшафту 4.0.</p> <p>Жодної суттєвої допомоги, чи бодай дієвих планів – ініціатив з боку держави не виявлено.</p> <p>За виключенням обліку інноваторів 4.0, загальна картина стану екосистем по чисельним секторам промислових хайтек залишається незрозумілою.</p>	<p>Очевидно, варто провести ще 1-2 наради з МОН після чого ставити крапку.</p> <p>В 2-му півріччі головний фокус має бути зміщений на допрацюванні Ландшафту в рамках експортних програм.</p>
2	Розвиток інноваційних екосистем та кластерів в регіонах	<p>Продовження розвитку мережі Центрів 4.0.</p> <p>Отримання відповідного статусу на державному рівні.</p> <p>Запуск ініціативи IAM кластерів – в тих же регіонах.</p>	<p>1) Новий Центр відкритий в КПІ. З наступні сплановані в Києві (НУХТ), Сумах (СумДУ) та Запоріжжі (ЗНТУ) – на наступний період.</p> <p>2) Вироблена спільна концепція про кластери (Інжиніринг, Автоматизація, Машинобудування – IAM). МЕРТ запропоновано інтегрувати цю концепцію з планами по смарт – спеціалізації.</p> <p>3) Меморандуми про створення кластерів IAM підписані в Сумах та Запоріжжі.</p>	<p>Ситуація подібна до напрямку 1: як тільки є питання стиковки з держ. структурами, ефективність різко падає.</p> <p>Зокрема, ми й досі не розуміємо, що відбувається в грантовому проекті Смарт – спеціалізації, який ведеться МЕРТ, які його результати, й в чому проблема інтегрувати наші напрацювання.</p>	<p>Плануємо кілька цільових нарад з МЕРТ, щоб остаточно узгодити спільний план подальших дій.</p> <p>Також до цих питань має бути залучена Рада нової платформи Industry4Ukraine.</p>

3	Розгортання експортних активностей	Запуск торгової місії руху Індустрії 4.0. Можливе об'єднання з кластерами IAM.	<p>1) Перше представлення українських інноваторів на Ганновер Мессе 2019 (HMI-2019).</p> <p>2) Чергове залучення до цих питань Офісу з просування експорту (ЕРО) та UkraineInvest</p> <p>3) Кілька обмінів з ЕРО по питанням покращення конкурентоспроможності учасників АППАУ. Багато було також звертань від імені АППАУ від наших партнерів – В. Матюшко, та С. Покровського.</p> <p>4) Участь в розробці експортної стратегії ІТ-галузі</p> <p>5) Випуск повного огляду інноваторів 4.0 (далі планується англ. версія)</p>	<p>«Ще не прорив, але...» - так можна характеризувати результати HMI-2019, й перш за все, завдяки IT-Enterprise.</p> <p>Якщо ЕРО та UkraineInvest не в змозі вирішити ці питання на 2020, тоді варто сфокусуватись на самостійному пошуку інвесторів та донорів.</p>	<p>Є дуже багато питань до ЕРО й кількість їх зростає. Варто обговорювати їх в рамках Industry4Ukraine на окремих нарадах.</p> <p>Фокус в 2-му півріччі має бути зміщений на пошук донорів у відкритті власної торгової місії.</p>
4	Дорожні карти цифрової трансформації	Створення дорожніх карт цифрової трансформації на рівні провідних підприємств та галузей. Цей проект розглядається як інструмент №1 у прискоренні впровадження І4-0 в Україні. Проект також має на меті підготовку мережі експертів, здатних масштабувати знання та досвід на інші галузі та підприємства.	<p>1) Перша спроба відбулась в березні – група експертів АППАУ випустила дорожню карту для Укрзалізниці.</p> <p>2) В травні стартував проект по Агро-переробній - https://agri-food.appau.org.ua/</p> <p>3) Продовжуються пошуки донорів та спонсорів під проект Агро-харчовий: бюджет АППАУ на цей проект в 9 раз нижчий від суми що потрібна (близько 900 тис грн).</p>	В двох цих проектах вже добре видно закономірність – АППАУ легко збирає кращих експертів з ринку. Натомість, - завдання по залученню замовників є досить важким.	Пріоритетними залишаються 2 напрями в агро-переробній – 1) залучення замовників, 2) пошук фінансування
5	Стандартизація	Програма гармонізації «основи» Індустрії 4.0 з боку стандарті – мова про перехід на рівень ДСТУ, а також впровадження стандартів як ІЕС 62512, 62264, 62443, 61508, ISO 27001 та інших.	<p>1) Всі стандарти подані в НОС на отримання статусу ДСТУ шляхом підтвердження.</p> <p>2) 2 місяці тривали перемовини з великим німецьким донором щодо фінансової допомоги проекту. Остаточне рішення очікується в липні.</p>	Ймовірність фінансування є досить високою. У випадку позитивного рішення це буде перший проект в 2019, що отримав фінансування в реалізації стратегії І4.0.	Команда проекту має зосередитись на якісному виконанні. Від цього залежить і подальші відносини з донором, й

					можливості інших подібних проектів.
6	Співпраця та інтеграція в мережі ЄС в І4-0	Покращення координації та інтеграції в структури ЄС, дотичні до І4.0 - як І4MS, Horizon 2020, Factories of the Future, EaP Plus тощо. Пошук спільних проектів з фінансуванням від ЄС.	<p>1) встановлення позиції в правлінні АППАУ, відповідального за Н2020 та інші фонди. Регулярне інформування членів АППАУ про нові гранти.</p> <p>2) спроби ввійти в ініціативи ЄС як EU cluster days</p> <p>3) Обміни з МОН та КАУ щодо встановлення спільних позицій по проектах І4-0</p> <p>4) поїздка в Брюссель – налагодження контактів з відповід. країн Східної Європи.</p> <p>5) Залучення 2-х іноземних студентів, - переклади та підготовка матеріалів англ. мовою.</p> <p>6) кооперація всередині групи Industry4Ukraine – планування нових спільних проектів.</p>	<p>В цілому – незначний прогрес.</p> <p>Водночас кількість зусиль очікується перейти в якісні зрушення в 2-ому півріччі.</p>	Планування кількох спільних ініціатив з європейськими стейкхолдерами. Планування спільних ініціатив в рамках Industry4Ukraine
7	Створення платформи Industry4Ukraine	Проект відсутній в початковому варіанті стратегії 4.0. Він виник як окрема ініціатива партнерського проекту «Адвокація проєвропейських змін в національній інноваційній політиці», де був окремий напрям І4.0.	<p>Проведений комплекс активностей</p> <p>1) об'єднання ключових стейкхолдерів 2) спільне створення Маніфесту 4.0,</p> <p>3) залучення до підписання Маніфесту 40 промислових та хайтек об'єднань,</p> <p>4) проведення 1-го спільного бізнес-форуму</p> <p>5) робота по лобюванню програм І4-0 велась також іншими членами правління на своєму рівні – І. Кульчицький на рівні структур ЄС та урядових структур, О. Щербатенко – на рівні інших бізнес-асоціацій, як СУП.</p>	Проект може мати далекосяжні наслідки по створенню справжнього промислового та хайтек лоббі по відношенню до програм дій всіх гілок влади.	Продовжити та підтримати роботу І4U. Частина проектів АППАУ – як №2 і 3 – винести на спільне обговорення членів І4U

